

SENSORVEILEDNING- SPM 103

Sensorveiledning utarbeides av den/de som lager oppgavesettet til den aktuelle eksamen og utarbeides samtidig med eksamensoppgaven.

Sensorveiledningene skal være tilgjengelige for studentene etter at karakterer er fastsatt, jf. UH-loven § 5-3 (3) - <https://lovdata.no/lov/2005-04-01-15/§5-3>.

Generell info

Emneinformasjon	Hovedmålet med det nettbaserte emnet er at studenten skal få kunnskap om bærekraft, med relevans for idretten. Denne kunnskapen skal studenten kunne bruke uavhengig av rolle i idrettsorganisasjon, forvaltning, næringsliv og skoleverk. Emnet vil omfatte sosiale, økonomiske og miljømessige aspekter ved bærekraft. FNs bærekraftsmål står sentralt.
Emnekode	SPM103
Emnenavn	Idrett og bærekraft
Studieår semester	2024V
Studiepoeng	10
Emneansvarlig	Lis P. Strøm
Eksamenstype	3 uker hjemmeeksamen

Dokumenter som skal være tilgjengelig for sensor

- Eksamensoppgave (dersom den ikke følger i WISEflow)
- Emneplan eller fagplan
- Informasjon som er gitt til studentene om den konkrete eksamen

Læringsutbytte

Alle læringsutbytter oppgitt i emneplanen er inkludert i eksamensoppgaven, dvs. studenten skal etter gjennomført emne kunne

- beskrive ulike syn på bærekraft og bærekraftig utvikling ut ifra historiske, etiske og organisatoriske perspektiver.
- forklare FNs bærekraftsmål, og kunne knytte disse til nasjonal og internasjonal idrett.
- gjøre rede for norske og internasjonale miljø- og klimamål, og kunne reflektere rundt idrettens påvirkning på miljøet.
- reflektere over hvordan norsk idrett kan framstå bærekraftig med hensyn til sosiale, økonomiske og miljømessige forhold
- diskutere fordeler og utfordringer med konkrete tiltak for å gjøre idretten mer bærekraftig.

Pensum/fagstoff

Hele pensum er relevant for eksamen:

Kjernelitteratur

1 BOK:

Hanstad, D. V., Sandvik, M. R. & Strittmatter, A-M. (2021). *Idrett og bærekraft: Perspektiver på miljø- og samfunnsansvar i idrettens organisasjoner*. Fagbokforlaget.

* **Boka kan lånes fra biblioteket:** [ORIA](#)

Anbefalt litteratur

2 BØKER:

Jones, M. (2017). *Sustainable event management: A practical guide* (3. utg.). Routledge.

* **Boka kan lånes fra biblioteket:** [ORIA](#)

Nygaard, A. (2019). *Grønn markedsføringsledelse: Om bærekraft, entreprenørskap, strategi og markedsføring*. Fagbokforlaget.

* **Boka kan lånes fra biblioteket:** [ORIA](#)

2 KAPITLER FRA 1 E-BOK:

Hanstad, D. V., & Strittmatter, A.-M. (2022). En bærekraftig idrettsorganisasjon: Lang vei fra vedtak til implementering. I A. Tjønndal, M. Nilssen & A. K. Lund (Red.), *Bærekraft i idrett og friluftsliv* (s. 121-138). Universitetsforlaget. <https://doi.org/10.18261/9788215061153-2022-06>

* **Boka finnes online:** [Klikk på denne lenken.](#)

Vannebo, B. I., & Tjønndal, A. (2022). Sosialt entreprenørskap og inkludering: BUA som bærekraftig samskapingsaktør. I A. Tjønndal, A. K. Lund & M. Nilssen (Red.), *Bærekraft i idrett og friluftsliv* (s. 103-120). Universitetsforlaget. <https://doi.org/10.18261/9788215061153-2022-05>

* **Boka finnes online:** [Klikk på denne lenken.](#)

2 ARTIKLER FRA ELEKTRONISKE TIDSSKRIFTER:

Gammelsæter, H., & Loland, S. (2022), Code red for elite sport: A critique of sustainability in elite sport and a tentative reform programme. *European Sport Management Quarterly*, 23(1), 104-124. <https://doi.org/10.1080/16184742.2022.2096661>

* **This article is available online:** [Click here to download.](#)

Müller, M., Wolfe, S.D., Gaffney, C. (2021). An evaluation of the sustainability of the Olympic Games. *Nature Sustainability*, 4, 340–348. <https://doi.org/10.1038/s41893-021-00696-5>

* **This article is available online:** [Click here to download.](#)

STORTINGSMELDING:

Meld. St. 40 (2020-2021). *Mål med mening: Norges handlingsplan for å nå bærekraftsmålene innen 2030*. Kommunal-og distriktsdepartementet. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-40-20202021/id2862554/>

* **Denne finnes online:** [Klikk på denne lenken.](#)

Undervisning

Emnet er heldigitalt. Forelesningsplan fremgår av Canvas. Alle 6 moduler må fullføres av studentene, og de har fått veiledning og tilbakemelding på 6 skriftlige arbeidskrav.

Sensorveiledningen

Forventninger til besvarelsen ligger under hver oppgave. Overordnet for karaktersetting:

For å oppnå karakteren A forventes det at innsikt fra relevant litteratur/pensum, og at argumentasjonen som føres viser avansert forståelse og kunnskap for sentrale begreper og teori/perspektiver. Besvarelsen skal tydelig bekrefte studentens forståelse for helheten i tematikken. Alle referanser skal være korrekte i henhold til APA utgave 7 (APA7). Omfanget i oppgaven er innenfor hva som er angitt i de formelle kravene.

For å oppnå karakteren B forventes det at relevant litteratur/pensum benyttes. Argumentasjonen som føres, viser meget god forståelse og kunnskap for sentrale begreper og teori/perspektiver. Besvarelsen bekrefter studentens forståelse for helheten i tematikken. Kandidaten refererer eksplisitt til kilder i tråd med APA7. Omfanget i oppgaven er innenfor hva som er angitt i de formelle kravene.

For å oppnå karakteren C forventes det at studenten utviser innsikt i de mest sentrale delene av pensum/litteratur. Argumentasjonen som føres, viser god forståelse for sentrale begreper og teori/perspektiver, med noen mangler. Refererer til kilder, selv om referansen noen ganger ikke er helt i tråd med APA7. Omfanget i oppgaven er innenfor hva som er angitt i de formelle kravene.

For å oppnå karakteren D forventes det at studenten utviser nokså god innsikt i nødvendige deler av pensum/litteraturen. Argumentasjonen som føres, viser noe manglende forståelse for sentrale begreper og teori/perspektiver. Refererer til kilder, selv om referanselisten ikke er i tråd med APA7. Omfanget i oppgaven avviker noe fra hva som er angitt i de formelle kravene.

For å oppnå karakteren E forventes det at studenten utviser innsikt i nødvendige deler av litteraturen. Argumentasjonen som føres dekker minimumskrav for hva denne litteraturen anfører, men har klare mangler og er overfladisk. Bruken av kilder er uklar, og kilder er kun referert på slutten av teksten eller bare i teksten. Omfanget i oppgaven avviker mye fra hva som er angitt i de formelle kravene.

Karakteren F gis når studenten viser manglende innsikt i de mest sentrale delene av litteraturen og pensum. Argumentasjonen som føres har verken implisitt eller eksplisitt kobling til nødvendig litteratur. Referanser er ikke gjengitt i tråd med APA 7. utg og er angitt på en måte som ikke utviser innsikt i hvordan man skal sitere i akademiske arbeider. Omfanget i oppgaven avviker mye fra hva som er angitt i de formelle kravene. Karakteren F skal også gis hvis en av oppgavene ikke er besvart.

NB: for å oppnå karakteren B eller A må kandidaten referere eksplisitt til kilder i tråd med APA7 med tillegg spesifisert i Canvas og i oppgaveteksten, dvs. at alle

referanser i teksten til bøker, vitenskapelige artikler, rapporter o.l. må angi sidenummer.

Om eksamen SPM103 24V.

- Varighet tre uker.
- Omfang: 3500 ord. Det godtas pluss/minus 10 prosent.
- Kandidaten bestemmer selv fordelingen av ord på de to oppgavene, men ingen av oppgavene skal være under 1500 ord. Antall ord skal oppgis i starten av hver oppgave.
- Referanselisten kommer i tillegg. Det skal være en felles referanseliste etter alle tre oppgaver. Format: APA, 7. utgave. *NB: Også referanser til artikler og rapporter skal angis med sidenummer (dette er et krav som går utover APA 7).*
- Gradert karakter, A-F.
- De to oppgavene vektet likt.
- Hvis én av de tre oppgavene ikke leveres, vurderes eksamen til ikke bestått
- Besvarelsen vil bli kjørt gjennom plagiatskontrollprogrammet Urkund.
- Drøftelsene skal gjøres med bakgrunn i kjernelitteratur og anbefalt litteratur
- Alle sider i de seks modulene i Canvas er å anse som anbefalte, relevante læringsressurser, men bør brukes som supplement og ikke hovedvekten av kilder.
- Bruk Arial 12 pkt, linjeavstand 1 ½

Oppgave 1 – Dimensjoner og ambisjoner i idrettens bærekraftsarbeid.

Ta utgangspunkt i et konkret organisasjonsledd på nivået under NIF. Du velger selv hvilket organisasjonsledd du tar utgangspunkt i. Dette kan være et organisasjonsledd du tilhører, eller et du har kjennskap til på andre måter.

- 1) Gi først en kort oppsummering av organisasjonsleddets virksomhet, og deres eventuelle arbeid med bærekraft. (Maks 300 ord).
- 2) Drøft deretter hvordan organisasjonsleddet har en positiv og negativ påvirkning innenfor hver av de tre dimensjonene av bærekraft. Ta utgangspunkt i minimum to ulike teoretiske innganger eller modeller.
- 3) Med bakgrunn i kjernelitteratur og anbefalte læringsressurser skal du så drøfte om organisasjonsleddet bør konsentrere seg om å være en miljømessig dørfeier, eller heve ambisjonsnivået til å være en miljømessig påvirker.

Sensorveiledning oppgave 1:

- Dette er en kompleks oppgave der kandidaten bør vise en helhetlig forståelse for emnets pensum.
- Studentene kan hente teoretiske innganger og modeller på tvers av de ulike dimensjonene og dermed flere steder i boka/modulene. Refleksjon blir viktig samt

en helhetlig forståelse av hvordan arbeidet med bærekraft kan gjøres med god teoretisk forankring i en konkret idrettsorganisasjon.

- De tre dimensjonene i bærekraftsarbeid og begrepene dørfeier og pådriver må forklares med referanse til pensum.
- Med dette utgangspunktet gjelder det å trekke fram – og drøfte – de ulike dimensjonene. I modul 2 (og kapittel 2 i pensum) er hvert enkelt bærekraftsmål presentert (med kobling til idretten), så studenten bør kunne finne mange ledetråder.
- Det skal være full anledning til å mene at idretten ikke trenger å konsentrere seg om alle tre dimensjonene. Poenget for sensur er hvordan det argumenteres for dette synet.
- En god og en dårlig besvarelse skiller ved at man evner å foreta en drøfting med utgangspunkt i pensum.
- Sensor bør karaktersette oppgave 1 separat ut fra et helhetlig skjønn. Oppgave 1 teller halvparten av den endelige karakteren.

Oppgave 2 – Idrettens bærekraftsarbeid med utgangspunkt i NIFs strategi.

NIF har en overordnet bærekraftstrategi, som danner utgangspunkt for denne oppgaven. Du kan lese strategien her: [norges-idrettsforbunds-barekraftsstrategi.pdf](https://www.norges-idrettsforbunds-barekraftsstrategi.pdf) ([idrettsforbundet.no](https://www.idrettsforbundet.no)) (ekstern lenke).

- 1) Gi din vurdering av målene NIF har valgt i sin bærekraftstrategi ut fra en selvvalgt teoretisk inngang eller modell.
- 2) Drøft hvilke målkonflikter som kan oppstå når strategien skal danne grunnlag for arbeidet med bærekraft innen en idrettsgren som du selv velger (f.eks. friidrett, fotball, langrenn osv.).
- 3) Beskriv hvordan du vil anbefale forbundet/klubben/laget å involvere ulike interessenter i arbeidet med å gå fra ord til handling.

Du kan velge om du vil gjøre drøftelsen med utgangspunkt i den valgte idrettens særforbund eller en konkret klubb eller særidrettslag. NB: du må velge et annet organisasjonsledd og en annen idrettsgren enn den du drøftet i oppgave 1.

Sensorveiledning del 2:

- Kandidaten må i sin vurdering av NIFs bærekraftsstrategi vise evne til å reflektere med utgangspunkt i pensum.
- Aktuelle teoretiske innganger og modeller kan blant annet være økologisk modernisering og bryllupskakemodellen, men andre teoretiske innganger kan

også benyttes. Uansett må den valgte teoretiske inngangen forklares med referanser til pensum.

- Det må også forklares med utgangspunkt i pensum hva en målkonflikt innebærer. En god besvarelse drøfter muligheter og utfordringer idretten kan møte i arbeidet med ulike bærekraftsmål.
- I del 3 bør kandidaten definere hva en interessent er, og argumentere for hvorfor ulike interessenter trekkes inn i drøftelsen.
- Bokas kapittel om implementering bør benyttes i drøftelsen av hvordan organisasjonsleddet kan gå fra ord til handling i bærekraftsarbeidet.
- Sensor bør karaktersette oppgave 2 separat ut fra et helhetlig skjønn. Oppgave 2 teller halvparten av den endelige karakteren.